

För at göra en rätt nytta af lifwet, borde man wid unga år ha manna åldrens försarenhet, och wid ålderdomen ungdomens känslor och liflighet.

Ingen ting är så allmänt som at passera för hederlig Karl, och ingen ting är rarare, än at i själfwa werket wara det.

Förnuftet har årsfarenhet af nöden, men årsfarenhet är onyttig utan förnuft.

Den falska modestien yppar sig själf därigenom, at den för mycket låter sladdra det stor som borde skyla dygden.

Hoppet förlänger tiden och förkortar njutandet.

Fastän hoppet ofta bedrager oss, hastwa wi alltid förtroende til det samma, och lifwet förflyter under hopp och drömmingar.

En menniska som ingen ting lärt hwarföre tror hon sig wara stickelig? jo, derföre, at hon intet wet det hon är okunnig i alt.

Det är med wänner som med spöken; många tala där om men så hastwa sedt dem.

(Continuation e. a. g.)

Annonce.

Den ifrån Landsorten documenterade Leswernes-beskrifning med Epigrafe

„Du som på samma Stol af slump och lycka sitter

„Som under andligt skjen måst ser på världens glitter,
har jag fått, men som Anonymens hjälte nyss börjat sit chevalerie,
och för at sluta af des år, han ännu har många dagar otecknade af
nit för sitt dyra kall, en ren och oskrymtad kärlek för sina Åhbrä-
re, ädelmod och medömkan för den förtryckta och den fattiga, som
han ännu (såger jag) så ofta kan repetera sin assistent sitt förbrakt för
egennyttan, så torde Min Herre finna billigt at et upskåf göres med
biografiens insättande i Wälsignade Tryckfriheten — Det är emed-
lertid en sanning at en mätare altid grundlägger och skuggar sin taf-
la förän han acheverar den med sina dagar.

Utgif.

N:o 82 utkommer den 6 September.

Stockholm, Tryckt hos Carl Stolpe.

Dag - Bladet:
Wälsignade Tryck - Friheten.

Andra Skäcken,

N:o 82.

Stockholm den 6 September 1782.

Lysimaque, af Montesquieu. *)

Sedan Alexander hade ärofrat Persien, så wille han at man skulle tro honom wara Jupiters Son. Macedonierne sågo med misnöje, at deras Konung blygdes för at hafwa Philippus til Far: deras förargelse ökades, då de sågo honom antaga Persiernes seder, klädebonad och lefnadsfatt: De förewitade sig sjelfwa och hwarandra inbördes, at de hade wägar så mycket för en Yngling som började at förägta dem. Alla knotade i Armeen, men ingen wägade tala.

En Philosophe benämb Calisthenes hade följt Konungen uti hans fälttog. En dag då han råfode Konungen, hållfode han honom efter Grekernas fatt. Swarföre tilbeder Du mig intet? frågade Alexander honom. Serre, swarade Calisthenes, Jären hufwud för twåne Nationer: Den ena som war slafwist innan J underkufwade den, är icke mindre slafwist sedan J ärofrat den: Den andra, fri
innan

*) Införes med den största ärtjänsta utur de Samlingar som Min Herre under namn af Flinne behagat insända til B. T., de wittna om Ett Landesfatt, urskillning och smal, och det är på mina Solida Cäsares wägnar som jag ej nog kan tacka för det ädelmodiga löftet om Continuation af dylika — Swad jag estimerar en forntidens Calisthenes som i trättis kunde säga:

"Roi! je ne brigue point votre vaine faveur

"Trop heureux à Moi seul, si je dois ma grandeur

Och hwad jag föräctar denna tidens Adonis som skrifer:

"Du skydds Gud! Dyre Kung! tag Kropp och Lif och Själ

"Och sen du trampat mig, jag skrifer af mitt wäl.

Utgif.

innan hon hjälpte Eder at winna så många segrar, är äfwen fri sedan I hafwen wunnit dem. Jag är Gret, Serre; Detta namn hafwen I gjort så lysande, at jag icke utan at göra Eder hufvudörätt, kan tillåta mig at förnedra det.

Alexanders laster woro omättelige liksom hans dygder: han war förskräckelig uti sin wrede, den gjorde honom ursinnig. Han lät hugga sötterne, nåsan och bronnen af Calisthenes, inneslöt honom uti en järnbur, och befalte at han såkunda skulle föras med Armeén.

Jag hade altid älskat Calisthenes; och så snart jag hade någon ledighet ifrån mina syflor, så hade jag altid användt den til at höra honom tala: Och om jag har någon kärlek för Dygden så bör jag endast tilskrifwa sådant det intryck som hans wisa samtal gjort på mitt hjerta. Jag besökte honom uti hans eländiga tillstånd. God dag, sade jag til honom, wårnadswårda Man, hwilken jag finner innesluten i en järnbur, liksom ett wilddjur, endast därför at I warit den enda människjan i hela Armeén.

Lysimaque, swarade han mig, när jag är uti en belägenhet som kräwer mod och sinnes styrcka, så tycker jag mig just wara på mitt ställe. Om Gudarne intet hade satt mig på jorden, utan för at där lefwa ett wällustigt lif, så hade de säkert icke behöft utrusta mig med en stor och odödlig själ. Swar och en människja är i stånd at njuta de sinnliga nöjen: men om Gudarnes affigt med oss icke warit någon annan än den at njuta desse slags nöjen, så hafwa de gjort et mera fullkomligt arbete än de selswe welat, de hafwa mera wärkstält än de beslutat. Men sluta icke häras, tillade han, at jag är tjånfsold. Nej, I sels öfswertygar mig at jag icke är det. Då jag sag Eder komma til mig, så kände jag i början ett nöje deröfwer at se Eder göra en så Hjeltmodig gärning. Men jag beder Eder wid Gudarnas namn, at detta måtte blifwa den sista gången. Låten mig uthårda sels mina olyckor, och hafwen icke den grymheten at förena Edra med dem.

Nej Calisthenes, swarade jag, Jag skal besöka Eder alla dagar. Om Kungen skulle se Er öfswergiswen af dygdige människjor, så skulle han icke mera känna något samwets agg: Han skulle sels

sjelf börja tro Eder wara brottslig. Nej, han skal aldrig få det nöjet at se mig glömma en Wån, för at undwika Hans straff och förföljelser.

En dag sade Calisthenes til mig. De odödlige Gudarne hafwa behagat trösta mig, och ifrån den sunden har jag lärt något Gudomligt innom mig, som döfwar känslan af mina plågor. Jag har sedt den stora Jupiter i en dröm. I woren wid Hans sida: I hade en spira i handen och Ert hufwud war stradt af den Konungsliga bindeln. Han wisade Eder för mig, och sade: Denna skal göra dig mera lycklig. Den rörelse uti hwilken jag war, wäckte mig. Jag wakenade med händerne uplystade emot himmelen, sägande dessa ord: Store Jupiter! om Lysimaque skal Regera, så låt honom Regera med Rättwisa: Lysimaque, I skolen Regera: Tro en man, som måste wara behagelig för Gudarne, efter han lider för Dygden.

Emedertid hade Alexander fått weta at jag wördade Calisthenes om lycka, at jag besökte honom, och at jag wågade beklaga honom: Detta wäckte hans wrade å nyo. Olycklige, sade han, Du skal strida med Leijonen, efter Du älskar så mycket at lefwa med de wilda djuren.

Man upstjöt med mit straff någon tid, på det at så mycket mera folk skulle kunna samla sig til detta blodiga skådospel.

Dagen förrån det skulle ske, skref jag dessa orden til Calisthenes: Jag går til döden. Alla de begrepp I lämnat mig om min tilkommande åra hafwa förswunnit. Jag skulle hafwa önskat at kunnat lindra en sådan Mans plågor, som Calisthenes.

Prexapas til hwilken jag förtrodde mig, återhämtade mig detta swar. Lysimaque! om Gudarne hafwa beslutat at I skolen regera, så kan icke Alexander taga Edert lif; ty hwad är människjors wilja emot Gudarnes?

Detta brefwet upmuntrade mig: och då jag besinnade at så wäl de aldralyckligaste som de olyckligaste människjor äro lika under Gudarnes beskydd, så beslöt jag at wid detta tilfälle låta leda mig, icke af mitt hopp, utan af min tapperhet; och at til det yttersta förswara et lif, som hade så stora löften om sin framtid. Man förde mig in uti Stridsbanan. En oräknelig skara af människjor omgaf mig på
alla

alla sidor: De woro ditkomne för at blifwa witnen antingen til mitt hjeltemod eller min frihet — Man släppte in et leijon. Jag hade lindat mantelen omkring min arm: jag räckte honom denna armen, han wille uppsluka den: jag fattade i hans tunga, slet den ur halsen, och kastade den för mina fötter.

Alexander ålskade tappra Gärningar, han beundrade min frimodighet, och i detta ögnablick wisade sig hans stora själ i sin förra glants. Han lät kalla mig til sig, räckte mig handen och sade: Lysimaque, jag återlämnar Dig min wännskap: Gif mig din tilbaksars. Min wrede har icke tjent til annat än at låta Lysimaque göra en gärning som felar i Alexanders lefwerne.

Jag seck Kungens nåd. Jag wördade Gudarnes bestut; och wäntade fullbordandet af deras löften, utan at hwarcken söka eller fly det. Alexander dog och alla Nationerna woro utan hufwud. Konungens Söner woro ännu i sin barndom: Hans Bror Arideus hade aldrig varit derutur. Olympias hade ingen annan än swaga själars tiltagsenhet: grymhet war i hennes ögon tapperhet: Roxane, Euridice, Statira kände icke annat än sin bedröfwelse. Alla som woro i Palatset kunde sucka och beklaga sig, men ingen kunde regera. Alexanders Generaler kastade derföre ögonen at hans Thron: hwar och en af dem wille där upstiga, men den enas äregirighet war alltid tilbakelshällen af alla de andras äregirighet. Wi delade Riket, och Wi trodde hwar för sig, at wi woro berättigade hafwa det ostycket såsom en belöning för våra förtjänster.

Ödet gjorde mig til Konung i Asien: och nu, då jag äger makt at göra all ting, så finner jag mig hafwa mera behof än någonsin förut af Calisthenes råd.

Om hans ansichte är gladt, så ser jag at jag gjort någon god gärning: om han suckar och tigger, så finner jag mig hafwa begått något fel som fordrar rättelse. Han står alltid mitt emellan mig och mitt Guld.

Jag är Konung för en Nation som ålskar mig. Husfäderna bedja Gudarna, at mitt lif måtte räcka, likasom de bedja för sina egna barn: barnen fruckta at förlora mig lika så mycket som de fruckta at förlora sina föräldrar. Mina undersätare äro lyckliga och jag är lycklig.

N:o 83 utlo nmer den 9 September.

Stockholm, Tryckt hos Carl Stolpe.

Dag - Bladet:
Wälsignade Tryck - Friheten.

Andra Skäcken,

N:o 83.

Stockholm den 9 September 1782.

Den Sanna Patriotten *)

LOVISA ULRICA är död — Gråten Svea Barn;
Låten årkjånslans tårar rinna — Hon tände den Wisnets låga i
GUSTAFS Sjal, som brinner til Tidehvarfwets, til Europas, til
Sveriges heder — Hon danade hos Honom den Smak som lifwat de
wackra Konsterna i vårt Land och gjort Sveriges Lycka — Hon Lär-
de Honom hwad ordet Fädernesland har at innebära: Hon sade Ho-
nom den Första Medborgarens pligter — Sverige! Du har at tac-
ka Henne för den sällhet i hwilken du lefwet! Hon ledde Honom
til det hjeltemodiga företagande at dämpa Twedrågts andan som ra-
sade i ditt skjöte och som förtårde dina krafter — Du har at tilråk-
na Hennes wård den Rättwisa, den mildhet, det Nit för Ditt wäl
och din sanna Frihet som lyser hos Din Hjelte och Fader —
LOVISA är död, men Hennes dygder lefwa i Sonen — Fäder-
nesland! blifwe Hennes Lefnad i ditt minne! och det Kongliga Hu-
sets åra präle för ditt öga! — och när du känner din närwarande
Lycka, så rörd af Tacksamhet kasta dig i Stoftet, och Wälsigna
Zimmelen, GUSTAF, och LOVISA ULRICA.

å La

*) Inlädt. — man hade önskat at Postgängen varit kortare, men alt det som
är Patriotiskt kan ej komma för sent.

Utgif.

à La Spå Poem: Öfversättning ifrån Engelskan *)

Pått Lasten så dygdernas värde
 Och Uran den wäckligas del,
 Störpratare rum bland de Värde
 Och ärlighet räknas för fel,
 Pått vara at oskulden tider
 Och friheten saknar sitt stöd,
 Blott jag icke suckar och quider,
 Men klappar åt Lyckliga tider
 Och glömmmer medborgares nöd.

Pått Domare sälja rättwisa
 De mäktiga leka med lag,
 En Rimmare Grymheten prisa
 Och Mattuglor skräfta om dag:
 Pått alt hwad är kundskap föröda
 Och mannamett sakna sitt lås:
 Blott jag mig i lättja kan söda,
 Min Landekraft slippa at möda
 Och sälja mitt Symbolum Säf.

Pått eder den swaga förbinda
 Men icke utsträcka des rätt,
 Pått wishet få ligga i linda
 Och inbillning flyga så lätt,
 Pått vara de ärliga mördas
 Och oskulden finna sin graf,
 Blott at jag uphdies och mördas,
 Må alt det olofliga skjördas,
 Och ära och dygd gå i quaf.

Lätt utan förtjinsten tillstapa
 Och Gunstlingen vara så klot,
 Patriot:n dansas til apa
 Och Brutus, han hållas för iot:
 Det skadar ej tidhvarfwets seder
 Ej byter om dygdernas art,
 Men blott man min åra bereder
 Och vinden til hamnen mig leder,
 Jag wunnit min önskade fart.

Lätt Pri:p:r blindwis få styra,
 Sejaner förtroende få,
 Lätt uppå Caprea i yra
 Despo:en om Asien rå,
 Lätt Lekar få namn af bedrifster
 Och barnwårer bli Gubbarnas mål
 Och Hjältarna finnas i Brister,
 Portraiter och Stoder och Skrifter:
 Blott at jag får spela min Role.

Lätt säkerhet drifwas af wäder
 Och samwetet hållas i hand,
 Lätt wårdet sig grunda på kläder,
 På kledjor och stjärnor och band,
 Lätt modet förnuftet befalla,
 Förnuftet det kallas ju grål.
 Nog säger jag: Sötman är galla,
 För Herre jag Slastwen skall falla,
 Blott derifrån ledes mitt wål.

Will ingen oddölig då blifwa?
 Ej lysa i hjeltarnas tal?
 Skall åran ej Frihet uplifwa?
 Men hopen bli lågsint och sal.

— Dock nej — hvad hjælper at fråga?
 Uti vår fördårswade tid,
 Lått Himlar och jord stå i låga!
 America slås till vår plåga
 — Men jag — jag skall såswo i frid.

Inländt.

Diodorus skrifwer om Charontes, Lagstiftare hos de Sybariter et gammalt folkslag uti Italien, hwilcken war en sådan fiende af nyheter, besynnerligen, när de frambragtes af någon egennyttig person, at han för at hindra folck som woro inbillste och kåre åt sine egne påfund, gjorde en Lag af innehåld, at den som ingaf något förslag til ändring uti et eller annat, skulle (när han gick utur sitt hus at meddela folcket eller Regeringen sina nya idéer) taga ett rep om halsen, och i fall det han hade at föredraga bleswo allmänt gillat och antagit, skulle det blifwa en lag, men bleswo det förkastadt skulle han genast hängas. Swife som berättar detta, twissar om man någonsin kan upfinna något kraftigare medel, at hålla tillbaka kittliga eller enfaldiga project-makare med sina misfoster, som ofta förorsaka de skadeligaste werckningar i Staten — ån mindre tilläger han, har någon alchymist då anmält sig at toka guld.

N:o 84 utkommer den 11 September.

Stockholm, Tryckt hos Carl Stolpe.

Dag = Bladet:
Wälsignade Tryck = Friheten.

Andra Skäcken,

N:o 84.

Stockholm den 11 September 1782.

Sortsättning på det som skall refuterat i Sisteme Social,
se N:o 53. 65. 69.

Sid. 156. Samwetet är den öfwerlygelsen jag har innom mig om hwad andra böra täncka om mina gärningar — det rättfärdigar oss så snart de som äro ikring oss göra det, och wanligt wis förebrår det oss då först, när vår wandel ej gillas af de närwarande — Samwetet hos en Furste omgifwen af folk som smickra hwar enda hans nyck, förebrår honom aldrig det största mistag, En Häfman åter blygs aldrig i sitt samwete öfwer alla nedrigheter, intrigver och falskheter som Dess likar så billiga igenom dageliga exempel.

Sid. 159. Hos ett till seder fördärwat folk, hwem är den som rådnar för nymodiga laster til ex. otrohet i äktenskap? under en Tyrannisk Regering ser man intet blodsugare, förnåma Stråtröfware skryta af sitt rån och mord, och det mitt i folkhopen som snarare afwundas än hämnar det?

Alla de som ha mackten i händerna sätta sig gemenligen öfwer all blygsell och samwetsagg, ty de äga medhollare, men om de också någon gång skulle känna minsta tecken til sår i hjärtat, så läses det straxt af smickrarens hallsam — desutom förbrände ndien, världsliga gäromål och förstrelser gifwa dem sällan tid at täncka. Regenter åter eller de förnåma äga den hemligheten at döfwa samwets rösten derigenom, at de befalla tystnad eller straffa dem som understå sig igenom sitt klander at rubba deras lugn.

Pe.

Polisen hos en Despot är blott inrättad för at quäfwä Medborgarens suckar, som kanske skulle kunna wäcka samwetet som säfwer hos förtryckaren.

Sid. 166. Den sanna förtjänsten är stilla, men den falska och den diktade är otolig, mistäncksam och afwundsfull.

Alla menniskjor kunna ej blifwa fönäma, Rika och mäktiga, men alla kunna blifwa älskade; för at komma dit, behöfs ingen annan trolldom än at wara rättwis och göra godt inom den sphaeren man är satt.

Sid. 174. Att äga makt, är en af de största förmåner i wärlden, så snart den användes at bereda andra människjors lycksalighet, men maktens misbruk är det största onda så wida den blott bereder andras olycka. Hvad är det då icke för en stor skillnad emellan en Konung och en Tyran? den förra använder sitt Lagliga wälde til undersåtarns bästa, den senare nyttjar sitt olagliga wälde till undersåtarens förtryck.

Sid. 183. Huru kan ett folkslag wara lyckligt under en despotisk Regering, som är ett declarerat Krig af en enda emot alla, hwars walspråk är divide et Impera: och hwars hela Regeringskonst är at råda öfwer slafwar som ej en gång understå sig at sucka efter den lyckan som naturen unnar dem — Huru hafwa förnuftiga warelser kunnat underkasta sig ett öf som så ögonstjenligen quäfwä all sällhet och dygd — Jo — Folkehopen är lika så okunnig som godtrogen, alldeles öfödmögen att inse den rätta ordsaken till sina plågor, lyftar den darrande händer emot himmelen, den man ständigt afmålar som wredgad och förtörnad. De andliga skrikare (des Charlatans Spirituels) i samråd med Tyrannerna och sålda till dem, dragga sina åhörare blickar op at höjden för at hindra dem se ner på jorden de rätta orsakerna till alt sitt elände. Det är förgäfwes, at man anropar den osynliga mackten, så länge man blir förföljd eller illa styrd af den synliga.

(Continuation e. a. g.)

Billet til Udgifwaren af Wälsignade Tryckfriheten.

Uti en liten piece kallad Reflexions tur les prejugez Militaires, som jag nyligen fått se, säger Auctören (Marquis de Brevé, General Adjutant i Sardinisk tjenst) följande anecdote:

„Under min warelse i Berlin blef jag intagen af den största förundran då jag på Operan såg den stora FREDRIC sittande på Parterren, omkringad icke af Hoffolet och Acteurer, utan af Under-Officerare och Soldater: Det är sålunda, (tillägger han) som denna stora Konungen tillåter dem, som varit hans följeslagare på årens fält, och som hjälpt honom at plåcka de oddliga lagrar, hwarmed han är firad; det är sålunda säger jag, som han tillåter dem den åran att wid publica Skådespel sitta wid hans sida.

Menar Herr Udgifwaren att denna Anecdote är sann? Wänne den stora Konungen af Preussen kan så förqwidma sin Konungliga wärdighet, stiga ner ifrån sin Thron och sätta sig på Parterren ibland Under-Officerare och Soldater, som icke äro Courtisaner? Är icke sådant att betaga Undersåtarena den höga opinion som de böra hafwa om sin Monark? Om detta skulle blifwa ett mode för Aliens Regenter, hwar skulle då den afjudadyrkan taga wägen, som hopen efter ceremonie: är dem skyldig? De skulle bortblandas ibland wanliga menniskior, och den blinda populacen där skulle icke utan farliga följder byta ögonen, och se at en Konung och en swag Menniska ofta icke äro twänne särskilte warelser, utan någon gång Synonyma — War så obligeant och uplys mig här om. *)

Jag är &c.

Continuation af Konung Stanislai Philosophie. Se N:o 79 och 81.

Huru många menniskor tro sig icke äga årfarenhet, endast därför att de äro gamla? Den

*) Afwän så wilsta som de böga Regerande i Europa nu äro, så blinda hafwa Aliens Despoter varit, och hwad deras slafwar eller så kallade underlätare tänckt kan wara lita mycket.

Utgif.

Den årfarenhet som winnes genom fel, är en läromästare som är för dyr att underhålla.

Den odugeligaste af alla menniskjor är den, som ung eller gammal hwarken har årfarenhet eller urstilkings-gåfwa.

Man igenkänner twenne makar, antingen på deras ledsnad då de råkas, eller deras glädje då de åtskiljas.

En hederlig och wåltänkande Far bör håfwa, då han ser en Bruti barn underkasta sig Tyrannens ok, och Marc-aurelii sons regering wara uppfylld med grymhet och orättwisa.

Wåra första swagheter uppvåcka samwetsagg, och de sista för-
agta det.

Wi anklaga Naturen för alla de olyckor och ledsamheter som drabba oss, och wi se intet at de endast härfläta dårifrån, att wi undrandraga oss att höra dess röst.

Det gifwes folk som tala mycket utan at säga något. Man kan likna dem wid trån, som bära så mycket löf att de ej kunna alstra någon frugt.

Ordsaken hwarfbre wist folk pladdrar så mycket är den, at de endast tala genom minnet.

Huru många menniskjor ges det icke som intet tänka för än de tala? och huru många flera ser man ej som alltid tala utan at tänka?

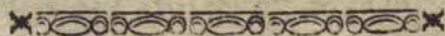
Wår egen ärllek är så beskaffad att wi älska mera Dem som berömma oss än dem wi berömma.

Merendels tager man sig en förtrogen för att hafwa någon som gillar sina företaganden.

Man förtjenar att mista det man har, då man med orätt will winna det man ej har.

Sjålen will njuta sin warelse, förståndet will weta, hjertat will känna; de hafwa alla lika som kroppen sina behofwer.

Twå slags menniskjor tänka aldrig: den försträckt och den dristiga.

N:o 85 utkommet den 13 September.

Stockholm, Tryckt hos Carl Stolpe.

Dag = Bladet:
Wälsignade Tryck = Friheten.

Andra Skäcken,

N:o 85.

Stockholm den 13 September 1782.

Dickt, Öfversatt ifrån Angelstan *)
Zöken, Sparfwen och flera foglar.

Jag bär säga mina Läsare! innan min Fabel berättas, at alla detta Rikets **) Ministrar äga det bästa hjärta och det största förstånd som röja sig i de wisaste gärningar och Rådslag. Glaka och tadels-
sjuka menniskjor må då följa sin drift i tillämpningen, deras ondskas
skadar mig äfwen så litet som den ramlar af sig sjelf, då dess grund
är skärd och osanning.

Jag förklarar en gång för alla, att hvarken denna eller mina
andra Fabler röra våra Magnater, om mina sedolärer som otvun-
git ledas af ämnet, någon gång skulle påhä dem, och dessa höga ä-
ro nog låga at förtörnas deröfwer, är det mig lika, ordsaken känna
de sjelfwa, jag rör aldrig wid Stats-saker, den återstående delen af
mitt lif och min frihet är mig tjäreare, och desutom skulle en Machia-
vell förgäfves utleta våra nu warande förslager: jag är icke så för-
måten tilltro mig granska dessa högmål, och jag bekänner i djupaste
ödmjukhet at de wida öfwerskrida mitt begrep.

Men emedlertid Läsare! Genomögnen min Fabel, och dömen hu-
ru skadeliga Roffoglar äro i Örnens Rike och tring dess Thron.

Gordom (jag har all ordsak att skryta med den närwarande ti-
den) skacksade en snål och beslagen hök ikring Thronen, och så små-
ningom steg ifrån steg wann högsta gunsten hos Örnem; kom den så
nära

*) Insändt. **) England.

nära Monarchen, tillbödd han sin tjänst wid Riksstyrelsen. Foglarnas Kung gaf hårtill sitt nådiga bifall, och på hökens stämman och gallande utseende märckte man snart at han fått fullmakt på et högt ämbete, där han gjorde sig så mycket mera fruckad, som han hade önskat tillfällen at kunna skada.

Straxt är Hans nåde omgifwen med en mängd af foglar som hwar och en för sig memorialiserade, solliciterade, regerade, tiggde, bad, och påstod, den ena om en syssla den han trodde sig igenom årfarenhet och tjänstetid kunna förstå, den andra om ett underhåld till sin dödd, för det han i fäderneslandets tjänst upoffrat både egendom, hälsa och lifskrafter — Men Ministern långt ifrån at lyhöna til deras rop, drar endast fram ur hopen sina slågtingar och wänner, snäser alla andra, och åstwen affätter dem som hade goda sysslor på Stat för at skäncka dem at sina fattiga gunstlingar.

Taltrasten anklagades då för at hwisla för rena toner och sjunga litet för hårdt, det behöfdes intet mera domskjäl, Sparfhöken succederade honom. Denna driftiga och raske fogeln (sade Höken) har både förstånd och list, han förenar med sin beslagenhet djerfhet och lärackthet. Tilltaggen och nåsvis emot alla, skall han alltid stå färdig för att wärckställa mina ordres.

Falken och Gladan täflade med hwarannan at göra sin Cour hos denna höga Herrn, de uphöjde hwar på sitt sätt sin ungdom wäxt och egenheter. Tusentals legda Tupper omgäsiwo nya Ministerns Palais, följde honom hwart han gick, och som wärckeliga banditer utgjorde dess Lifwacht. Skatorna antogs i stället för Kråkor-na som förjagades, „Alla dessa ångsliga spådoms foglar äro mig för-hatliga, sade wår förnåma Hök, ständiga undersökare och södda-granskare säga de handelserna förut, och detta förutseendet deran-gerar ofta mina bästa ihoptänckta lögner.“ För at wara i min protection och under mina wingars skugga, så bör man aldrig täncka, blott hafwa wisa talesätt, uprepa hwad jag befäller, och rösta efter mitt behag.

„Ack! (ropade då en Sparf som i en wrå langt ifrån afhörde detta) skola blott sådana rosdjur beklåda de högsta äroställen och de wigtigaste ämbeten, så lär jag wäl intet töras anmäla mig, till och med

„med, det wore mig en wanheder at räkna i deras tal, mer än nåjd
 „under mitt låga halmtak, skall jag lesa de lyckligaste dagar och li-
 „ka så stilla nätter som deras äro sömlösa, ja — jag skall där äga
 „ett sinnes-lugn och en fred inom mig som de förgåfves önska.

Wid Uckjörs Drängens hos D---s Hans Caspers fränfalle. *)

Hans Casper dödr. Wid Caspers bår
 Man florbellädda ölstop ställer
 På Lilljans frog man tårar faller,
 Men tröst i modrens sällskap får.
 Hon plår deri sin wällust finna
 At åt en törstig måta wål
 At skummet må på brådden rinna,
 Til hugnad för en törstig sjål.

Hon är ibland wårdinnor stor
 Och räknar det sig sjelf till ära,
 At hafwa fått till wärlden båra,
 En Son som liknar så sin mor
 Hwad kan wål det des hjärta röra?
 Om Casper trött af goda dar,
 Nu hwilar nåjd uppå sitt öra,
 Hon är ändå i wärlden qwar.

Når du på öddens bleka fält,
 Går afwund se som benen gnastwer
 Beskrif då hurdan mor du hafwer,
 Hur brånwin gör ett hushåld fält,
 Bed Bacchus slika Gummor dana,
 Som göra glada bröders hopp.
 Du söp, du lög. Det war din wana,
 Men si! Det hör med listwet opp.

Utur

*) Insändt.

Utur Romeriska Historien *)

Ibland andra Kejsar Marci Aurelii Dygder, höll han sine löften oryggelige. Han hatade den regel, som förskrifwer sig ifrån en bedräglig Stats-konst, neml.: At en hög Herre ej behöfwer wara en slaf af sina ord och löften. Deremot älskade han en ädlare Grundfats, som lyder så: „Ackta dig at anse det för nyttigt, som sedan nödgär dig at bryta din löfwen.

Man kan icke neka, at ju denna Kejsare med sin wisshet och goda sinnes författning jemwäl wisat tecken til hednisk wantro m. m. Men då man bestimmar, at hans själ från spådashade Barna-åren feck sådana intryck, at alla hans Lärare woro hedningar, at han upföddes wid et hedniskt huf, war omgifwen in til sin död af hedningar, kan man ju icke undra, at han til någon del bar denna wantrons sjäatrar.

Derföre yttrar sig en wiss Philosopher: „I Konungar och Jordens behärskare! I som genom den Christeliga Religionen kunnen lättare och i högre grad ärnå ett så högt och ädelt sinne, som denna hedniska Fursten ägde: huru lätt sinnige och litet samwetsgrannare ären I, om Edert tänkesätt ej är så ädelt som hans, om I ej lefwen så dygdigt, som han har lefwat: Ack! huru drygt lärer då Edert ansvar blifwa in för Gud!“

*) Insändt.

N:o 86 utkommer den 16 September.

Stockholm, Tryckt hos Carl Stolpe.

Dag = Bladet:
Wälsignade Tryck = Friheten.

Andra Stäcken,

N:o 86.

Stockholm den 16 September 1782.

Inlämt.

Boscius e Societate Jesu har skrivit en symbolographia eller en bok de arte Symbolica som innehåller en hel hop vackra emblemer eller sinnebilder. Om denna konsten wore hos oss mera uppswad, kanstje at den wunne mera pris. Jag har sedt at witterhetens gynnare sökt opmuntra den samma, och at wäcka smaken, torde jag till införande i Wälsignade Tryckfriheten få meddela af ofwannände Auctors arbeten några prosbittar. Flera kunna stå till tjänst wid tillfälle.

Sfwer Smickrare

Zwånne Åsnor, som stubba hwarandra:

Med sfwerskrift mutuis officii. Inbördes tjänst.

Sfwer dem som stiga hastigt op till Åra och Lycka

En bomb som creverar i högden

Peream magno cum murmure

Rycket kan sprida mitt fall.

En Comet som försvinner

Peream dum luceam

Jag bländte och förswann.

En brunn uti hwilcket det ena ämbaret går upp, när det andra släppes neder.

Depressione alterius

Min lycka är andras förtryck

Est

En ungn med en uptänd brasa.

Dove e gran fuoco e gran fumo
Stor eld men mycken rök.

Lysande Stjärnor

Sole absente micant.
Där ingen sol är, där lysa stjärnorna.

Chaos

Antequam terra fieret
Jorden war öde och tom

Öfwer en egennyttig Wän

En igel som sugat sig fast:

Et dum latiat adhæret
När han är mått så är wänskapen all.

Öfwer ett caltrånge Fruntimmer

En påfogel som har en obehaglig röst

Ut placeat taceat.

Ditt tungomål förräder dig, eller
Du skulle behaga om du kunde tiga.

En papegojja

Vox hominis sed cætera brutum
Rösten är bedrägelig

Öfwer en Östadiq

Fullmånan.

In eodem sistere nescit
Alldrig lika.

Öfwer Staters öden

En pil skuten i luften

O Subis O Baxar

Antingen siga eller falla, eller ju närmare sin höjd, ju när-
mare fallet.

Öfwer en hund som slitit sig lös ifrån Koijan men släpar
hela läncken efter sig.

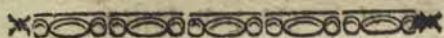
Libertas non Libera
Hvarken fri eller bunden.

Qvid

Quid juvat abruptis in libertate morari
 Vinclis, si maneant et tibi Colla precuant ?
 Öfwer en Spegel hwaruti en ohyggelig och sut
 människja skådar sig

Liceant mihi vera referre

När jag säger eder sanningen så tron I mig icke.

Continuation af Konung Stanislai Philosophie, se N:o 79. 81. och 84.

Man bör ej förundra sig däröfwer, at wi äro så benägna till lättja. Det är menniskans naturliga tillstånd, emedan arbetet är endast ett henne ålagt straff.

En girig wid 60 års ålder beröfwar sig det nödwändigaste för at kunna åga det wid 100 år. Wi göra oss nästan alltid olyckliga genom för mycken försigtighet.

En girig kan sällan öfwerwinna sin begärelse för spel: Utom hoppet at vinna, har han äfwen den fördeln at dölja sin girighet under oegennyttighetens mantel.

Större delen giriga äro mycket godt folk. De samla ågodelar åt folk som önska deras dödd.

Den enda tillåtna girighet är at vara girig på tiden.

Ett säkert sätt at berömma et fruntimmer är at tala illa om hennes rivaler. Huru många Karlar äro icke Fruntimmer i detta mål?

Då man ingen ting gör, lär man sig merendels at göra illa.

Låt oss icke smickra oss med at åga många wänner: et lyckans omskifte kan bäst wisa oss deras antal.

Merendels gynnas ej hederligt folk af lyckan. Haswets skum flyter ofwarpå, då perlorna blifwa wid botten.

Man ser wäl, at vår lycka kan aldrig vara fullkomlig här i werlden. Ehuru stora våra olyckor må vara, så kunna de förskas; och det är intet af våra nöjen som icke hafwa sina gränstor.

Det

Det gifwes uti werlden et mera lifligt mera förtjusande nöje än at mätta sina begärelser, nemligen det at öfwerwinna dem.

Om en dygdig är lycklig, så är han det fullkomligen och beständigt, om han ej är det, gifwes det någon större tröst än at weta sig hafwa förtjent at wara det?

Bland alla våra dygder är det endast tålmodet som wi förlora för intet.

Hos wisa människor blir dygden så öfwerdrifwen, at den är nästan äfwen så mycket at frugta som lasten.

De wilda folkslagen äro lyckliga emedan de ej känna lasten. Äro wi mera lyckliga för det wi känna dygden?

Jag påstår ej at man bör följa lastens wäg för at blifwa dygdig; men i sielswa wärket är det sant, och förfarenheten intyggar det, at man aldrig är mera förnuftig, än då man haft den olyckan at ej alltid wara det.

Jag tycker mera om en deciderad last än en equivoque dygd, jag wet åtminstone hwad jag skall hålla mig till.

Jag förstår ej at bedrägeri kan på en gång wara så allmänt och så lastat. Det gifwes ingen människja som icke wid första tillfälle söker bedraga andra.

At bära hat till en människja är större börda än man tror.

Man har mycken möda at öfwerwinna sin högfärd då man bestriider den samma: Huru swårt skall det icke wara då den smickras?

Bör man uphöra at wara dygdig för at ej wara utsatt för afundens gift? Huru olyckligt skulle det ej wara om solen uphöorde at lysa, på det hon ej måtte skada swaga ögon.

Epigramme af M.

Säg hwilket Folk af dem du mins
Du älskar måst och nämnn bewisen
— Jo! som där aldrig swagöl fins
Så tycks mig måst om Portugisen.

N:o 87 utkommet den 18 September.

Stockholm, Tryckt hos Carl Stolpe,

Dag = Bladet:
Wälsignade Tryck = Friheten.

Andra Skäcken,

N:o 87.

Stockholm den 18 September 1782.

Om Lyckan: Strödda Tanckar *)

Det är få människior som i lyckan bewara sitt goda namn, sin oskuld, sitt tanckesätt och sitt anseende. Det är rart at förnustet råder, där lyckan öfwerlöddar.

Inbillningar och högfärd äro lyckans följelagare. De Romanes medgång beredde deras fall. Då de intet mera fructade något motstånd, lärde de at ödet också hade någon del i deras lycka.

Beskådom lyckans wärckningar i de affägsnare tidehwarf. När Alexander gick ifrån Gräkeland war han dygdig och medlidande: Sedan han öfwerwunnit Perserna, war han oordentelig, nedrig, och grym. Han lått kasta Lysimacus för wilda djur, han dödade Clytus och älskade en snöping. Han trodde sig wara en Gud, och iust därpå twiflade man, om han war en förståndig människa. Sylla war intet olidelig för sina medborgare förän lyckan gjorde honom öfwerdådig.

Om man ett ögnableck tänckte på lyckans ostadighet, skulle man icke förhäfwa sig i medgången. Hon äges, hon förloras. Man kan säga derom hwad Cardinalen de Reiz sade om inbördes Krig: när man som måst tror sig äga friden, då står uproret wid dörren. Solon sade „man är först lycklig när man är död.

Beskådom våra sednare tider. Henric IV omgifwen af sin wack, älskad af sitt folk och mördad af wärlden mördas i sin wagn af en ursinnig människa. Ludvig den XIV förlorar wid Hockstedt på en dag

*) Insändt.

dag fructen af 40 års segrar. Carl XII måste efter otaliga segrar se sig fångslad, där han sökte sitt beskydd, och få sin bane, där han trodde få sin hämd.

När lyckan smilar så ackta dig, hon släpper ofta handloft den hon högst uplystat. När hon flyr, så lämnar hon olyckan i sitt ställe.

Ju längre du varit i medgång, ju snarare bör du wänta ditt öde. Den är redan olycklig som tror sig wara den lyckligaste.

Bewis på Angeliska Nationens Förnedring efter Cromvells död så rättmätigt förtjent i anseende till deras afstywarda opförande emot sin Konung *)

Carl II. Son af den Olyckliga Carl I steg på sin Fars Thron efter Cromvells död, och blef tåld af de storste Engelsmän, ehuru han hade alla sin Fars fel och flera dertil, men ingen af hans dygder eller egenheter. Han kastade sig i sina Mairresters och Gunstlingars armar, slösade alla de penngar som han feck af Parlamentet och lämnade Regeringsstämman i sin Brors Hertigens af York händer. Grefwe Clarendon som war den enda dygdiga man wid Håfwet, blef förwist derifrån. Dunquerquen såldes til Fransoserna, han feck 4 Millioner derfdre som woro förstörda i samma ögnablick som han feck dem. Han negocierade hemligen med Ludvig XIV en plan som hade til affigt at ändra Regeringsfättet och Religionen, samt införa den Catholska Gudstjänsten och Souverainiteten. Han instränckte Parlemensets wälde och casserade flera städers Privilegier i Riket. London öfwerlämnade honom alla sina Privilegier: Denna Stadens exempel blef följt af de andra städerna, och alla kommo öfwerens at icke åga några andra rättigheter än dem Konungen behagade at gifwa.

Adulation och glömskan af friheten gingo så långt at Handels-Societeten i London uprättade en Statue af Marmor med en pompeuse inscription, som mindre wittnade om Kungens storhet än Nationen.

*) Sasändt.

tionens förfall. Denna Herren med sin lätta och lekande Con-
 fation wiste så tånja Engelsmännerna igenom den smak han ingaf
 dem för fria konsterna, igenom sina präktiga och wäl anrättade lust-
 barheter at han förwårswade sig en allmän acktning. Utan at gå i-
 från sysselsödhetsens och lättjans skibte, utan at öfvergifwa den brotts-
 ligaste wällustiga lefnad, så feltes icke Carl annat än namnet af den
 souveraineté hwaraf blotta skuggan så mycket allarmerat Nationen
 mindre än 40 år förut, för hwilken den håldre utstått alla de fastig-
 heter som medfölja de borgerliga Krigen, förån den welat underkasta
 sig dess of, och för hwilken sluteligen den hade upoffrat en Monarch,
 mycket mera wård än den, under hvars järnspira Nationen nu lefde.

Announce.

„Jag sienna wågen går för att ej willse wandra
 „Ock den mig sedt en dag, har sedt mig alla andra.
 Wårlds föractaren.

Janseende till alla så skrifteliga som munteliga förfrågningar jag
 nu på en tid fått, och dageligen får, huru wida ny Prænumeration
 tages på Wålsignade Tryckfriheten och om så är, hwilken tid 3:dje
 Skäcken kunde börjas, så går jag aldeles ingen swårighet wid at up-
 rättigt bekänna det nya Prænumerationens Sedlar à 1 Riksdaler stycket
 på 100 Numror utgifwas af mig eller i Boklådan wid Ribbdarhus-
 Torget — at beswara andra frågan är litet mera inbundit
 dock det hjälper sig — Ifring den 15 October nästkommande eller
 för kommer den sidste Nummern ut, den uträkningen är intet kon-
 stig, således skall efter en helt kort rastetid neml. ifring den 1 No-
 vember 3:dje Skäcken börjas — Man måste observera himmelens lopp
 och attrapera årstiderna, och då jag ej will stillja mig ifrån den wan-
 liga hushålds methoden som är at börja sin åker och ång om Hö-
 sten, så hoppas jag at Prænumerationerna eller rättare sagt: Seminan-
 terna nu straxt äfwen i ackttaga Sänningstiden för at 3 gånger i
 weckan hela året igenom skjörda en Wålsignad Frucht af Tryckfri-
 heten.

heten. Tid är således lämnad till och med för de yttersta landskän-
dar som kunna rangera sig med sina Commissionärer om Tryckfrihe-
tens transporterande. Efter förra wanligheten torde Herrar Bok-
handlare i de större städerna eller de som taga flera exemplar dire-
kte adressera sig til mig som skall besörja affändandet. Då jag
förefatt mig hädanefter at rätta oplagan i proportion til Prænume-
ranter, och derigenom undwika så många Nummers omtryckning som
förorsakat nya omkostnader, så torde det blifwa ganska få exemplar
öfriga som kunna försälljas til det wanliga priset eller 2 styfwer bla-
det — Sedan 2 Skäckar äro ute, kan man ej misbraga sig om An-
nena i tredje Skäcken s s s s dock önskar jag at såga med Poeten:

Amis! j'ai long tems combattu
Pour le fanatisme et la Fable
Moins de dogme et plus de vertu
Voila le culte véritable.

Utgif.

à propos de nya Prænumerations Sedlarna differera ifrån de öfriga
blott i Pitscheret, som har Intial bokstäfverna til min epigrafe för
annoncen.

På Cornett Lannerstjernas Poëtiska Arbeten emottages Prænu-
meration tills nästa månads slut. Prænumerations Sedlar à 16 s.
specie finnas i Herr Norströms Boklada wid Riddarhustorget, hvar-
est detta werket utgifmes.

N:o 88 utkommer den 20 September.

Stockholm, Tryckt hos Carl Stolpe.